

Across the Border: Oost-Europa meets Amsterdam Gay Pride

Hoe ga je in gesprek met een priester die jou liever uit de kerk ziet verdwijnen? Hoe kan dezelfde Bijbel die de Patriarch gebruikt om jou te veroordelen, ook een bron zijn om een beroep te doen op de gelijke waarde van alle mensen? Dit zijn belangrijke vragen voor christelijke LHBT's in Oost-Europa, die streven naar een veilige plek in kerk en samenleving. In de periode van 30 juli tot en met 3 augustus nodigde LCC Plus acht activisten uit Rusland, Polen en Oekraïne uit voor een werkbezoek. Boris, Damian, Denis, Marcin, Tatiana, Valery, Yana en Yury volgden een training in *advocacy*: de kunst van de doelstellingen van je organisatie kenbaar maken en realiseren. Een jaar eerder werd door LCC Plus ook al een training georganiseerd, ditmaal in Kiev, tijdens de jaarlijkse conferentie van het Forum voor Christelijke LHBT Groepen in Oost-Europa (EEF). Een groot verschil is dat de training dit jaar in Nederland plaatsvindt tijdens de Amsterdam Gay Pride. Een week met een dikke vette roze rand dus. Maar ook een emotionele achtbaan.

Eenheid

In het jaar tussen de conferentie in Kiev en de training in Amsterdam is veel gebeurd. Eerst was er de annexatie van de Krim. Dan wordt twee weken voor de training begint in Oekraïne vlucht MH17 van Malaysian Airlines neergeschoten. De combinatie van de landen Nederland, Oekraïne en Rusland krijgt plotseling een andere betekenis. Vorig jaar vierden wij als organisatoren (Wielie Elhorst en ikzelf) na afloop van de training nog onbekommerd vakantie in Oekraïne. Dit jaar is er even wat aarzeling: op het wereldtoneel vinden snelle verschuivingen plaats die de verhoudingen tussen de verschillende landen op scherp stellen. Wat doet dat dit jaar met de groepsdynamiek? Er blijkt geen reden tot zorg. De meesten van onze gasten kennen elkaar al jaren. Ze voeren een gezamenlijke strijd die in zekere zin los staat van politieke en militaire ontwikkelingen. Wanneer je als LHBT naar de rand van de samenleving gedrongen wordt, maakt het niet zo veel uit of dit onder Russisch of Oekraïens bewind gebeurt. En als je je vanuit je geloof sterk wilt maken voor erkenning van je identiteit, is het van minder groot belang of je Orthodox, Katholiek of Protestant bent.

Welkom

De eerste avond van de trainingsweek, woensdag 30 juli, worden onze gasten welkom geheten in de Elthetokerk in Amsterdam. Jeroen Windhorst, voorzitter van CHJC, spreekt hen toe namens LCC Plus, maar het welkom is breder. Korte toespraken zijn er ook van ds. Karin van den Broeke (preses van de PKN), Ben Baks (Ministerie van OCW), Wielie Elhorst (voormalig voorzitter LKP en organisator trainingsweek), Heleen de Boer (voorzitter LKP), Rijk van Ark (bestuurslid Protestantse Kerk Amsterdam) en Marco Derks (bestuurslid Werkverband van Queer Theologen). Voor de gasten is – hopelijk- het signaal dat we blij zijn met hun komst: niet alleen als christelijke LHBT's in Nederland, maar ook als kerk en overheid. De avond wordt afgesloten met een gezamenlijk avondgebed en een prachtig meerstemmig gezongen *Abide With Me* (Blijf mij nabij).

Aan de slag

De donderdagmorgen en de vrijdag zijn gereserveerd voor de training. Yuri de Boer, trainer van COC Nederland, heeft veel ervaring met het onderwerp advocacy en is goed op de hoogte van de situatie van LHBT's in Oost-Europa. Tijdens de training in Kiev hebben de participanten, onder leiding van Marinus Schouten van GALE, al SWOT-analyses gemaakt van hun organisaties: wat zijn de sterke en zwakke kanten, de bedreigingen en de mogelijkheden? Sommige organisaties hebben veel leden en zijn sterk naar buiten gericht, terwijl anderen pas net zijn opgericht en nog zoeken naar manieren om zich te laten zien –en niet alle leden durven dat aan. Tijdens deze training wordt op de SWOT's voortgeborduurd en krijgen de participanten opdrachten die zijn toegespitst op hun eigen situatie: het gesprek met een kerkelijk leider voorbereiden, een *mission statement* schrijven, een *elevator pitch* houden. De rode draad: denk goed na over je boodschap, probeer die helder te verwoorden en pas je boodschap aan je publiek aan. Een ander advies, met een knipoog: *go Biblical!* Probeer de Bijbel, je traditie en je geloof te betrekken in je boodschap, want dat maakt je uniek ten opzichte van seculiere LHBT organisaties. Onmisbaar zijn de twee tolken, Misha en Julia, die ter plekke via geavanceerde zendertjes de training in het Pools en Russisch vertalen zodat er geen vertraging optreedt.

Amsterdam Gay Pride

Niet voor niets vindt het werkbezoek plaats in de week waarin ook de Amsterdam Gay Pride gevierd wordt. De gasten wisselen de training af met verschillende evenementen die in het kader van de Pride georganiseerd worden. Op donderdagmiddag staat er een ontmoeting met andere internationale activisten op het programma, georganiseerd door de gemeente Amsterdam en gehouden in de ambtswoning van de burgemeester –een locatie met stijl en bijbehorende hapjes. Daarna nemen we deel aan de Pride Walk, een mars die aandacht vraagt voor de situatie van LHBT's in de internationale context. De mars begint op het Mercatorplein en eindigt bij het Homomonument. Yury, een van onze gasten uit Rusland, spreekt het publiek toe en vertelt over zijn organisatie, Light of the World.

Met enige moeite is het bovendien gelukt om voor de zaterdag een plaats op een boot te regelen en zo mee te varen in de Canal Parade. De "Dining Divas", een informele eetclub voor lesbische vrouwen uit Amsterdam en omstreken, verwelkomt ons op hun boot met zwarte en rode ballonnen, waterpistolen en onbepaalde champagne. De Canal Parade is voor de gasten, maar ook voor mij (Mariecke) de eerste keer. Het is een roes van mensen, bruggetjes, bukken, nog meer mensen, weer een bruggetje, weer bukken, nog meer mensen. Gezinnen op hun woonboot, kinderen in roze shirtjes, opa en oma met een biertje in hun hand. Regenboogvlaggen die uit ramen hangen, regenboogparaplu's of - vloerkleden bij mensen die geen regenboogvlag hebben maar die wel hun sympathie willen betuigen. Een enorme hoosbui. Diva's die elkaar "per ongeluk" van boord duwen (we zijn nu toch al nat) en dan met moeite weer aan boord worden gehesen. En door dit alles heen Boris en Denis, onze gasten uit Oekraïne, die onvermoeibaar op de voorplecht staan te hossen. Marcin, uit Polen, die de slappe lach krijgt, niet meer op kan houden en ten slotte de hele boot aan het lachen krijgt. Damian, ook uit Polen, die prachtig blijkt te kunnen zingen en dat laat horen als we na de Canal Parade uitgeteld zitten te eten in, toepasselijk, restaurant *Odessa*. Tatiana, bestuurslid van de organisatie Nuntiare & Recreare uit Sint Petersburg, blikt terug op de week: "Voor mij was de training bijzonder nuttig, maar extra bijzonder waren het bezoek aan de burgermeester en de Pride.

Dat gaf me de kracht om door te gaan met mijn werk. En de Canal Parade is een van de meest interessante ervaringen uit mijn leven geweest!”

Een prachtige afsluiting van deze week zijn het –voor het eerst georganiseerde- ontbijt met christelijke transgenders en de traditionele Gay Pride Kerkdienst, ook dit jaar weer gehouden in de Keizersgrachtkerk. Het thema van de Gay Pride, en ook van de kerkdienst, is “Listen”. Indrukwekkend is een gedicht over luisteren, voorgedragen door Cindy Ndagire van Uganda Gay on Move:

When I ask you to listen to me

and you start giving me advice

you have not done what I asked.

[...]

So please listen to me, and just hear me.

And if you want to talk, wait a minute

for your turn –and I will listen to you.

Eveneens indrukwekkend: Damian die met zijn donkere basstem een gebed uitspreekt voor christelijke LHBT's die in landen wonen waar zij onderdrukt worden.

Met de het werkbezoek in Amsterdam is aan het project Across the Border een eind gekomen. Dat wil niet zeggen dat ook de samenwerking met groepen in Oost-Europa eindigt. Ook in de toekomst zal het belangrijk zijn om in de opgebouwde vriendschappen te blijven investeren, om van elkaar te blijven leren, en om de betrokkenheid bij broeders en zusters in het oosten niet te laten verslappen. LCC Plus stopt in januari 2015; het einde van de projectperiode. Gelukkig zijn er tal van manieren om de samenwerking te behouden: via het (Oost) Europees Forum, via persoonlijke contacten, via gemeenten en parochies die een zusterrelatie hebben met gemeenten in Oost-Europa, via acties van de LCC Plus organisaties en –hopelijk- via de Raad van Kerken. Het werkbezoek heeft niet alleen onze gasten iets opgeleverd: hun komst naar Nederland heeft ons duidelijk gemaakt dat de banden met Oost-Europa de moeite waard zijn en dat christenen in Nederland een rol te vervullen hebben in het verbeteren van de positie van gelovige LHBT's over de grens.